

ДІЛО

Виходить щодня рано
крім понеділків.

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Район 10, П. пов.
Конто пост. шпайд 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“
Число телефону 261
Рукописів редакція не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:
місячно 3-60 К.
квартально 10 —
піврічно 20 —
щорічно 40 —
у Львові (без доставки):
місячно 3 — К.
квартально 9 —
піврічно 18 —
щорічно 36 —

За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка петитова, двошпальтова 40, в надсиланні 60, в оповістях 80 с, в редакційній частині К. Повідомлення про виїзди: заручки 1.50. Некваліфікована строчка 1 К. Стадіоголошення за окремою умовою.
Одні примірники коштують у Львові 12 с. на провінції 14 с.

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Барабанний огонь на Заході.

Бучач, Делятин і Товмач заняті.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЦІК. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з 26. липня.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Група військ генерала полковника Бем Ермолія заняла Делятин, Отицію, Товмач і Бучач. Німецькі війська стоять на західній стороні Теревовлі. Успіх під Тернополем розширено здобутом кількох горбів.
Фронт архика. Йосифа: Над горішню Суштою ворог знов розвиває живу діяльність. Армія Келеша відобратила Росіянам Бабу Лудову. Протинник полишив свої карпатські становища на північний схід від сеї гори і подасть ся на схід.
На італійським боєвищі позавчашнім артил. огнем нема ніяких особливих подій.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ
з 26 липня.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

З незміненою завзятістю шаліла між морем і Лі артилерійська битва, піднімаючись час від часу до барабанного огню. Вночі битва тільки трохи втихла; з довшом вона знов зросла до найбільших розмірів. Англійські звідні вилади повторюють ся. Успіху вони доси не мали.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група військ генерала полковника Айхгорна: На півд. від Сморгоня наше артилерійське острелюване зменшило вивру, зроблену Росіянами в нашій лінії. Майже ціле становище є знов у наших руках.
Група військ ген. полк. Бем Ермолія: В завзятих боях здобули наші дивізії горби на північ. захід Тернополя і відтинки Гичі аж до шляху Теревовлі Гусятин. Бучач, Товмач, Отиція і Делятин заняті.
Фронт ген. полк. архика. Йосифа: Російський карпатський фронт наслідком напору з півночі Двістра захитав ся також на південь Татарського провазу. Ворог усувається в напрямі Чернівців. Ми здобули Бабу Лудову.
Група військ генерала маршала под. Макензена. Від полудня до ночі живий огонь над долиною Серетом.

З воєнної пресової квартири.

Відень, 26. липня 1917.

По обох боках Дністра йдуть союзні війська вперед. До того маршу прилучила ся також армія Келеша. Через те є обнята область Коломиї від півдня і від заходу. Ві вчорак рано були наші війська визалені від того міста на один день маршу. Щоби облаштувати відворот, російські і румынські війська атакують хребти гір нашого семигородського фронту.

Відповідальність міністрів.

Львів 26. липня 1917.

Рішене польських позитивних виступити в палаті послів з внесенем на поставленні б. міністра Форштера в стан обжалованя іза його язикових розпорядків в області галицьких залізниць державних, заставляє нас пригадати кілька законних постанов що до політичної й карної відповідальности міністрів в Австрії.

В законі з 25. липня 1867. ч. 101 В. з. д. про відповідальність міністрів читаємо:

§ 1. Кождий правительственный акт цисаря потребує для своєї правосильности підпису відповідального міністра.

§ 2. Державна рада може членів ради міністрів потягнути до відповідальности за всі діла і зневабаня, які в обсягу їх урядової діяльности пдутуть ім у вину, і якими вони дошлімо або іза грубого недбальства нарушили конституцію, заступлених в раді державній королівств і країв, краєву конституцію котрого з них або инший який закон.

§ 3. Відповідальність ся обнимає з особна: всі акти найвищої правлячої влади, які припадають на час їх урядованя, а зокрема всі цисарські розпорядки, видані на їх внесення або ними підписані або навіть без їх підпису видані.

§ 7. Право скарги прислугує обом палатам державної ради.

Відповідне внесення мусить бути поставлене на письмі тай мати в палаті панів 20, в палаті послів 40 підписів членів палати.

§ 9. Президент палати має протягом 8 днів по передачі внесення поставити його на порядку дня...

Розпорядок про відокремленя Галичини з дотеперішого конституційного устрою Австрії.

„Wiener Zeitung“ з неділі 5. падолиста 1916 оголосила Цисарське Найвище відручне письмо, в котрім сказано:

Любий д-ре Кербер!..

Є мою волею в хвилі, коли повстає нова держава (Польша), рівнобіжно з сим розвитком річий також краєви Галичині надати право самостійного уладжуваня своїх краєвих справ аж до повної міри того, що годить ся з його приналежністю до цілости держави і з його користю, і дати сим на селеню Галичини запоручу його національного і економічного розвитку...

Відень, 4. падолиста 1916.

Франц Йосиф в. р.
Кербер в. р.

„Култ“ Кербера і „култ“ Штірка.

Багато позитивних і негативних ознак свідчить про те, що серед провідників Української Парляментарної Репрезентації б. міністер д-р Кербер — міністер ери пок. Андрія Потоговського і міністер конституційного відповідальний за акт з 4. падолиста 1916. — окутаний якимсь „култом“. І зрозуміти причини не можемо тут инні критично розглянути підставу (як властиво: безпідставність) українського культу реслімованого декимми німецькими кругами д-ра Кербера. Се тільки можемо сказати, що „култ“ сей ідеям своїм чуттєвим і розумовим змістом вартий — докладно стільки сажа, що той „култ“, яким окутували особу пок. гр. Штірка поодинокі провідники З. У. Р. ...

На визволенім Поділю.

Львів, 27. липня 1917.

Кореспондент „Berliner Tag-Blau“ Леонард Адельт пише з пресової квартири про занятє Тернополя:

„Відступаючі Росіяни запалили Тернопіль з кількох кінців. Сим втралили вони симпатії у української людности цивільної, які добули собі були установленем громадської самоуправи під проводом українського голови міста“.

Новий австрійський кабінет?

Дефінітивне правительство. Його особистий склад. Його програма перебудови Австрії. — Новий намістик Галичини. — Трудне питання.

Львів, 27. липня 1917.

Польські дзєвники доносять, що в найближшій будущности мав би бути утворений парламентарний кабінет. Один з визначних австрійських політиків, що обійме його керму, вже з початком серпня с. р. приступив би до переговорів, які довели би зложеня дефінітивного правительства, опертого на Німцях, Поляках, Чехах і південних Славянах. Новий кабінет стояв би на Поляках в першій мірі, тому — мовляв — що їх внутрішня і зовнішня політика вказує найдалше йдучу рівнобіжність (?) з лінією інтересів держави, передовсім династії.

Подать ся навіть подрібний склад нового кабінету. Отже будуть в нім: 2 ресортові міністри німецькі, 2 польські, 2 чеські і 1 південний Славянин. Подіки одержать міністра торговлі в особі п. Стекловича і міністра публичних робіт, яким стане п. Кендзьор. Крім того розуміють ся буде в кабінеті польський міністер для Галичини, певно телегерійний управитель того міністерства Твардовський.

Вже готова й програма нового правительства, яку так формулує польська преса:

- 1) краї корони св. Вачеслава (Чехія і Моравія) будуть одностайною національною провінцією, себто під національним оглядом творити муть цілість.
- 2) Шлеск не буде прилучений ні до країв корони св. Вачеслава ні до Галичини, а огане окремою провінцією.
- 3) Галичина буде одностайною адміністративною областю так, що справа поділу того краю на дві національні області зовсім відпадає.

Така буде перебудова давньої Австрії в нову Австрію.

Галичина одержить навад цивільну управу, а намісником стане д-р Біліньський. Правительство вполатить в тім краю винагороду за всі воєнні чинитьби та воєнні відшкодованя і возьметь ся до відбудови краю. —

Так доносить польська преса. Стідки в тім правди невідомо. Та хоч іза дотеперіших досвідів можна і треба бути приготованим на всякі несподіванки в справі „перебудови“ Австрії, то проте теперішній політичний відносини — по всім нормальним міркованям — не вказували би на те, що наведені польські пляни державної перебудови мають вигляди на здійсненя.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймає Красний Союз Кредитовий у Львові, — число книжочок шпальничої 4.000.

Пам'ятайте про жертви		у Львові.	
10.500	на фонд укр. жур-налістів ім. Ярослава Володарського		„ДНІСТЕР“
4.000	на пам'ятник бл. н. Ярослава Володарському		„Зем. Гіп. Банк“

П. віцебурм. Горовіц gratулює.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Часописи доносять, що віцебурмистр міста Тернополя Яків Горовіц іменем представництва громади вислав до канцелярії кабінетової Цісаря чолобитну телеграму з нагоди визволення Тернополя.

Последні вісти про воевне положенє.

БЕРЛІН 26 липня вечером. (Б. Вольфа). У Фляндрії боротьба артилерії трохи слабше. Дальші успіхи у східній Галичині присилу вали Росіяни полишити карпатський фронт аж до відтинка Кірлібаби.

Ціла дивізія XI. армії вистріляна.

ЛЬОНДОН (Б. Райтера). „Daily Mail“ доносить з Петербурга: Ген. Корнілов казав цілу дивізію XI ої армії на східно галицьким фронті вистріляти власною артилерією. Ця дивізія була зважено огмотрена, мала дуже багато англійських гармат, французьких канонірів, сильний відділ літаків і англійських опанцирених самоходів. Артилерія тої дивізії була дуже добре усталаена. Піхота тої дивізії вистріляла канонірів, щоб в тої спосіб забезпечити собі коні від гармат до втечі. Через те гармати дістади ся в руки ворога.

Один день австрійсько-німецької офензиви.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Майстерний удар стратегічний приніс і 25. с. м. великі добутки в терені і під військовим зглядом.

Нашого походу вперед не вдержав ворог навіть там, де успів вібрати ся до сильного опорю, як прим. на схід і південь від Тернополя, на північ від Бучача. Ті сили, що ставили нам опір, ми розбили і знищили. На лінії Тернопіль-Теребовля пішли ми 10 км. вперед на схід від Серету. На полудні і пол. сході скоротив ся наш фронт через осягнені лінії Лашаїані Бучач-Корольць Отинія Делятин Микулчичи. На цілім фронті 250 км довгім ми посунули ся пересічно на 60 км. Завяте Микулчичина і Делятина віддали нам назад сю дуже важку початку комунікацію Галичини з Уграми. Далі на південь вдерли ми Росіянам гурб Стэфанське, який паує над долиною Чорного Черемоша. Ідемо далі вперед.

По оба боки долини Тротоу і при виході долини Сушїти так само як в Добручі був сильний огонь. Звідні відділи ворога всюди відперті.

Події на вахіднім фронті.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Д. 25. с. м. наші пробкові відділи нанесли Англіїям і Французам багато шкоди і вдерли важні части їх становищ, при чім узяли 1200 бранців. Від і до 25 липня взяли ми 6000 бранців і 150 офіцирів, між тим як Французи подали за тої час 500. Англіїї тільки 250 наших бранців. У Фляндрії йшла делі нечувано сильна боротьба артилерії. Д. 24. наші прибережні батерії прогнали великі ворожі сили морські, що наближали ся. На льотарингським фронті обкинули наш літунни варстаті „Помпей“, так що 25. с. м. не було вже ніякого руху в тих варстатах.

Нідецький цісар на східнім фронті.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Цісар Вільгельм товаришив 25. с. м. побідній армії ген. Ботмера в поході і почитав німецькі та турецькі війська, що відзначили ся в боях последних днів. Війська витали цісаря з радістю.

Звіт російського ген. штабу з 24. липня.

На півд. захід від Динабурга здебудли рос. відділи німецькі становища по обох боках залізничу з Динабурга до Вильня. Олісла ціла дивізія самовільно опустидла свої рови. Тульський і долуицький полк били ся по геройски. Треба згадати хоробрість офіцирів, які ноносять колосальні втрати. Командант дивізії ген. Докшенко згинув від газів. Коло Тернополя крісовий огонь. Коло Загробелі передмістя Тернопіля збираєть ся неприятель і удержує сильний стонь в околиці Микулчинець заняв місцевість Мазовецьку Волю. Між Стрипою і Серетом вброд іде дальше наперед. Дня 23. обсадив Бернадівку, Дарахів і Бурканів. На півн. захід від Бучача держать ся наші війська на лінії Гайворонка Монастирська. На південь від Дністра цесняють ся наші війська у східнім напрямі. Опорожнюємо Станиславів.

Події в Росії.

ПЕТРОГРАД. (П. Т. А.) Військовий генерал-губернатор Петрограду Половцов уступив. Командант 11. армії Гредло (?) іменований генерал-губернатором Петрограду.

СТОКГОЛЬМ 25. липня (К. В.) Російське тимчасове правительство замкнуло телеграфічне полученє з Кронштадом.

СТОКГОЛЬМ 25. липня. „Afton Bladet“ довідуєть ся з Гапаранди, що в Москві від суботи страйкує 60.000 металевих робітників. Страйковий рух розширяєть ся. В петроградських правительственных кругах побоюють ся, що страйк

обійме також інші галузи промислу. Правительство має бути супроти того руху цілком безсилньє.

СТОКГОЛЬМ. (К. В.) „Afton Bladet“ доносить з Гапаранди. Лени і Троцкий просили слідчу комісію, щоби їх арештовано. Хотять вони в сей спісїб з одної сторони уникнути небезпеку зліжнована, а з другої висказати свою невинність що до закидів, що вони ведуть німецьку пропаганду.

СТОКГОЛЬМ. „Stockholm Tidning“ заверує донесена про наміреє розв'язанє фінляндського союму і вплиєніє, що петроградське правительство і робітничо жовнірська рада бажають тепер поладити спрагу на добрій дорогі.

СТОКГОЛЬМ. К. В. доносить, що на покладі яхгу „Полярна Звезда“ відбули ся збори представників всіх воєнних кораблів, що стоять в Гельсінгфорсі, центрального комітету балтійської флотї, гельсінгфорської ради робітників і жовнірів та інших соціалістичних і революційних союзів. Узвала тих зборів жадає, щоби всяка правительственна власть була перенеєна на центральний виконуючий комітет ради робітників і жовнірів і ради соціалістичних делатів. Нове правительстао має бути відвічальне перед тим віділом. Збори постановили покірати виконуючий комітет ради робітників і жовнірів і делегатів селян.

ПЕТРОГРАД (П. Т. А.) Керенський дістав телеграму з Харкова від зборів 2000 гірників, що вони зложили присягу, що не зречуть ся засоботї свободи, що мають довіре до болюк революційно соціального і мінімалістично соціального, що не будуть слухати приклонників Левина, які своєю агітацією провадять Росію до упадку.

Англійські мирові умови.

„Oesterr. Morgenzeitung“ пише:

Англійська мирова партія проголошує після донесень швайцарських дневників отсю мирову програму, дєручену англійському правительству:

- 1) Бельгія мусить бути привернена як самостійна держава;
- 2) те ж саме має стати ся з Сербією, Чорногорією і Румунією;
- 3) Польща сгане зовсім незалежною державою;
- 4) Що до Ельзасу і Льотарингії, Трентїна і інших спірних областей має бути заряджене голосованє людности;
- 5) німецькі колонії мають бути повернені Німеччині;
- 6) Австро Угорщина дасть всім своїм народам стмоуправу;
- 7) після війни не буде ніякого господарського бойкоту та у всіх заморських колоніях має настати позна свобода торгівлі;
- 8) всяке владшодованє відпадає, однак всі держави, ведучі війну, мають спільно зложити фонди на відбудову тих областей, які через війну найбільше потерпіли.

Гості з Галичини.

із записон Україтця учителя в Сербії.

Заходжу я одного разу до skleпу на чорну „кафу“. Була се неділя, отже „механа“ (каварна) була повна гостей. Коло стола сиділи мужики й попивали каву з бомбонами, бо цукру у нас вже давно не можна дістати. Я привитав ся зі знакомими тай присів ся до них. По теперішню звичаю казав я собі дати каву з бомбонами.

Моді дядьки (мужики) над чимсь живо диспутовали, але видно не могли ніяк дійти до краю, бо один з них, а іменно діда (дядько) Єша звернув ся до мене зі слідуючим питанням: „Слухай, пане, ти знаєш багато мов? скажеш нам, що то за слово „респоденка“ і яка то мова до стилаї матери? — Гм! респоденка — кажу — є те „дописна карта“, а яка то мова, то не могу сказати, бо то в німцького видите. Але де ви дірвали такого слова? — питаю, бо не сподівав ся, щоб хто небудь з наших мїг у Парцани заблудути.

„Та були два вояки, які шукали ту респоденку, але ми ніяк не могли зрозуміти, чого вони хотіли. Але добре, що ти надійшов, то розясниш, що то таке“. Мене більше втішила та респоденка, як моїх дядьків, які що хвили повторили те слово та реготались. Деж таки! Уже річ, як золочить ся чоловік по Сербії, та ніде не чув хрещеної мови, аж тут у Парцанах доведо ся почути своє слово. Хоча воно й не наше пїтанє, але хрещений чоловік то казав.

Отвернув десь до другої кімнати і дивлю ся, а над дядою сиділи ся двоє воцків і цюць говорять, але більше на пальцях. Я притав ся за дверми тай слухаю: „Тіфу на твою голову“ — говорять один — з таким чоловіком! Питаю

шварцу — не знам, питаю олуфко — не знам, питаю респодентку, а він регочеть ся. А щоб тебе Бог побив!

— Я вже до тебе говорити? А хліба також нема?

— Неба нема — відповів кучець.

— А хліб то розумієш? Що? Е — пся-віра!

Ходімо мой до дому, нема з нашого торгу нішо, пропадамо у цій Сербії, тай решта.

— Не бійте ся — кажу я — не пропадете, от, сидьте лише, а я скажу йому, щоб дав вам потрібні річи, а „респоденку“ я маю дома, то вам дам. Звідки ви?

Дядьки мої, як вчули, що я до них по хрещеному заговорив, то мало не попадали з дива.

„Ми“ говорять з Буковини: я ади з Кисельва а камрат з Лужан. А ви звідки?

— Я — говорю — ваш сусїт зі Снятина, вчуш, що говорите по нашому тай і сам трохи задував ся, бо давно вже нашої мови не чув.

О дай, Боже, многа літ прожити! що сте си признали до нас, тай вібачейте, щосте нас у сварїі встали. Ви знаєте, як заговорили до нас по руськи, то так гейби сте нам по морді дали, так нам якос омліно стало. А що-ж, коли не знає нічо, як стови: що запитай, то все — нема, не знам.

— Ви щим не дуже грізїть ся — кажу я — щосте го трохи посварили: він не розумів, що ви казали. От ходїть краще зі мною тай випемо по одній каві.

„А може буде мати по келїшку горівки, вони то різкі називають,“ каже Лужанський.

— Цего він не має — кажу я, — впрочім я горівки не по.

Я отворив двері і представив дядькам своїх крає.

— Видите, то сі люди, що хотіли респоденку, Україтці, так як я, моді близкі сусїди.

„Що то, твоеї віри люди?“ закликали майже всі нараза.

„Та не чуєш, що Країніі каже, такі як він“ відозвав ся один з другого стола, який знав латинкою писати.

„Не Країніі, лише Україніі“, запримітив писар, чоловік „школований“ (вчений), як каже Серб.

Е що! — Країнець, Українець — все одно, доста, що є добрі люди. Коли ти, учителю, кажеш, що сі люди твоеї віри, то ми мусімо їх частувати, бо нема лілших людей від твоєї віри. То вже ми перекорали ся на тобі. Шкода лише, що нема ракїі, але тому що нема, будемо пити чорну каву.

Ми випили по кілька горняток кави, а потім я взяв країнів до себе, щоб дати їм ту нещасну респоденку.

— Но дивїт ся, дивїт! хто би то казав, що ми тут вас подібасемо. З нами є ще два камрати з Галичини, а решта все Румуни, Чехи, Мадяри та Німці.

— А що ви тут робите? — питаю.

„Ми, пані, тут при ці колєїцї працюємо, що возить руду з Баби, а мешкаємо на бурках у Ралї, ми є при айзінбанї, бо ми з цією колєїцї.

— А як довго ви тут?

„Ми ще від літа, але якос ані руш ції сербшїни піимити: за мало з людьми си стикаємо.

— От ми вже дома — кажу я, отираючі фірху — це моя хата, а це мій город.

(Конець буде)

Найвищий трибунал судовий український.

Відень, 23. липня 1917.

(Ф. К.) „Утро Росії“ з дня 28. н. ст. червня у телеграмі з Києва доносить:

У Києві відкривається з'їзд українських правників, скликаний Українським правничим Товариством. З'їзд протягнеся 2 дні. В програмі питається про державний устрій України на принципах вимог життя й теорії державного права, конкретні зарядження в ділі організації українських правительствених інституцій, мова судових інституцій, зарядження для організації українського суду.

„Кієвская Мысль“ з дня 27. н. ст. червня повідомляє:

Вчора в льокалі Музея відкрився з'їзд українських правників. Предсідателем з'їзду вибрано М. Левитського, заступниками предсідателя Радченка і Гранчевського, секретарем Мачисиченка.

Після вибору президія на з'їзді торжественно відчитано „Універсал“ Української Центральної Ради.

Вітак виступив на з'їзді проф. М. Грушевський з промовою на тему „Про основи автономії України з точки погляду історичної й політичної економічної“.

Після промови проф. М. Грушевського виголошено на з'їзді два реферати: Лашенка —

„Історичний огляд розвитку українського права“ й Галичанина Герасимовича „Про мову в судах у Галичині“.

„Новое Время“ з дня 1. н. ст. липня у телеграмі з Києва повідомляє:

З'їзд українських правників, прилучившись до „Універсалу“ Центральної Ради про автономію, постановив, що суд на Україні має бути незалежним від російського правительства і на його чолі має стояти найвищий суд. При Центральній Раді повинна бути основана окрема комісія для видання всіх сучасних законодавчих актів в українській мові. Судоводство у всіх судових інституціях і нотаріатах України має бути ведене в українській мові. На посади в судах мають вибирати ся й іменувати Українці.

Центральна Рада має негайно подбати про введене з'сього в життя й негайно потворити по цілій Україні окремі судові комітети, а у Києві центральну судову організацію.

До наведених резолюцій „Русская Воля“ з дня 28. н. ст. червня у телеграмі з Києва додає ще отсі:

Повітові мирові інституції повинні негайно приступити до вибору мирових судів України. Всі правники України, що находяться поза межами України, повинні вернути до рідного краю.

— З господарської Ради. „Нова Реформа“ доносить, що на першій засіданні господарської Ради, якому проводив в уряді полковник Демелан, образи над апровізацією краю були дуже обжиті. З усіх сторін, а з урядів представників міст, з польської і української сторони піднесено згідно нарікання на систему апровізації краю, на недостатці і методи, завдяки яким Галичина є ограблена з усього, а нічого до неї не довозить ся. Один з представників Українців мав зазначити, що на тій платформі спільної боротьби проти такої системи можуть зійти ся Українці і Польки. На тім засіданні передедено вибори до трьох комісій Ради. Вибрано до комісії продукційної з України: пп. Кульчицького, о. Веймаровського, Нагірного, Києвського і 12 Поляків (се така спільна платформа); до комісії торговельної з України пп. Макарушка Нагірного і П. Поляків, до комісії розділу: пп. Федака, Галича, Кителюка, Кульчицького і 8 Поляків.

— Українське віче в Москві. „Утро Росії“ з д. 30. н. ст. червня повідомляє: Вчора в льокалі цирку Саламонского відбуло ся віче жовнірів України і членів Українського військового клубу. На вічу виступали делегати, котрі приїхали з українського з'їзду Ради. Й які зазначили зібраних в указалами з'їзду. Богато бесідників виступало з різкою критикою діяльності міністра війни А. Керенського. „Прійшла пора домагати ся автономії України, а брати її своїми руками!“—говорили бесідники. Віче затягнуло ся до глибокої ночі.—Ф. К.

— Іспит зрілості на українським гімназіальнім науковім курсі у Відні (H. Riederstrasse 2), відбув ся в днях 2 і 3. липня с. р. під проводом директора д-ра Н. Сабата. Свідство зрілості одержали: Білинський Володимир, Кордаєвич Володимир, Криківська Юлія, Маргулес Венямін, Огонювська Константина (з відзнак.), Рамлер Ізраїл, Ступницька Анна (з відзнак.), Ступницька Олена, Штайдсман Берта. Протягом шк. р. 1916/17 зложили т. зв. „всенній іспит зрілості“: Алієвський Юліян Олександр, Барнш Роман, Бінас Стефан, Борук Юрій, Верона Євген, Гомик Михайло, Доганник Іван, Драг Абрагам, Загайквич Михайло, Краєвський Іван, Кузич Николай, Левинський Іосиф, Малайчук Стефан, Мельничук Стефан, Пінчук Осип, Сазчук Михайло, Слобода Дмитро, Тарнавський Віктор, Терещевський Михайло і Якимів Павло.

— Спілка українських лікарів. „Кієв. Мысль“ з д. 17. н. ст. червня повідомляє: У Києві зорганізувала ся „Спілка українських лікарів“. Запис у членів Спілки приймається в „Українським Науковім Товаристві“, вул. Підвальна 36, кожного понеділка, середі й п'ятниці.

— Нові постанови про підмоги для виселенців. Урядово оголошують: Міністерство внутрішніх справ видає рескрипт до всіх політичних властей краєвих, з винятком Буковини, яким нормується на ново державну псмч для виселенців від дня 21. липня с. р., а саме: 1) в теперішній державній області опіки для виселенців себ то: Австрії дольшній, Арстрії горішній, Зальцбургу, Стірії, в політичних повітах Фелькермаркт і Вольфсберг, в Каринтії, Країні; Чехії, Моравії, західнім Шлеску і в ширшій военній області Галичини. 2) в Тироли, Форарльбергу, Побережю, Дальматії, східнім Шлеску і в політичних повітах Каринтії, які не належать до області опіки для виселенців, даліше в теперішній тіснішій военній області Галичині. В рескрипті визначено поодинокі квоти підмог: для нежонатих згідно незамужних, нездібних до зарібкування осіб по 4 К денно на голову, для постійно нездібних до зарібкування подруж разом по 6 К, а для інших незасібних виселенців по 2 К денно на голову. Унормовано також відношене підмоги для виселенців до інших правильних доходів.

— Під увагу гр. кат. Консисторії в Перемислі. Нам пишуть: В Старім Самборі, де міщанство переважно українське, а елемент польський фюрсує спроваджуванем різних директорів касових та ремісників, функціонерів магистрату, так що навіть гілля спроваджено аж з Мазурів — се посада призначена для трьох гр. кат. священників, а то пароха, сотрудника і катехита. Посади катехита не обсаджувано від давня, щоб не „псував“ сотрудників, а по інтазі змислено також посаду сотрудника, що був зразком катехитом, так що лишив ся лиш парох, котрий перетяжений функціями парохіальними та в різних комітетах, товариствах, касі і склепі, учить ще релігії в трех школах. Очевидно, що мимо його найширшої праці наука релігії мисить на тім терпіти, діти або не учать ся релігії або ходять на латинську, а прещій доси катехит був одиноким заборолом в школі проти польовізації. Консисторія отже усуваючи особного катехита причиняєт ся до сеї польовізації і до того, що діяльність товариства засмічуєт ся, а воєбна істовна товариства економічних в наслідок браку інтелігентних провідників, до яких значайно належали катехити, є сильно zagrożений. У Польки річ маєт ся противно, бо там

Російські генерали перед воєнним судом.

Львів, 26. липня 1917.

Віденські дивніки доносять на основі англійських інформацій, що приказом начального воєвда позбавлено команди 9 генералів і команданта західного фронту Гутора; всі вони ставуть перед воєнним судом.

Також будуть поставлені перед воєнній суд війска 607. полку піхоти, який поносить безпосередню вину проломаня російського фронту.

Проф. Грушевський про правно-державне становище України.

На вір Баварії, одначе з більшими правами в економічній області.

Відень 22. липня 1917.

„Новое Время“ з дня 22. н. ст. липня у телеграмі з Києва повідомляє:

Голова Центральної Ради Грушевський на українським військовим з'їзді заявив, що автономію України треба розуміти широко в політичній змислі, у границях федеративної російської республіки. Україна повинна бути зорганізована на вір Баварії в Німецьким Союзі, одначе з більшими правами в економічній області. Роль Установчих Зборів у відношенню до української автономії зводиться тільки до юридичної санкції.

(Баварія становить у Німецьким Союзі суверенній державній організм—зі своїм власним головою (королем), своїм правительством (кабінетом міністрів), армією і заграничним представництвом. Тільки в області економічній державна суверенність обмежена інтересами цілого Союзу.—Ф. К.)

Ще в одній пекучій справі.

Нам пишуть:

В ч. 167 „Діла“ поміщено допись про поширене венеричних недуг між нашим народом в Галичині. Сума се правда на жаль, що недуги ті з війною прибрали страшній розмір взагалі та що загрожують нашому народови зде генерванки. Полові слабости се одно з тих численних воєнних нещастя, що навістили не лиш наш край, але й цілу Европу. Слідом війни і та проказа поширилась та зачинає з більшою силою точити мов черв не лиш нашу суспільність але й між чужими робить чи малі суаустощеня. Тимто й та чужа часопись, що належує у східній Галичині більш мільона венерично хорих, віддай забула чи не хотіла може подати статистику хорих у власнім краю, бо ж порівнянє те видаєт ся мабути в некористь чужинєцького краю. Найлішим доказом того є хотьби і сей факт, що у Відні тоже венеричні слабости протягом війни дуже поширили ся. Тільки що там не глядять байдужно на ту справу, але ще з початком війни потворили ся різні гуманітарні товариства, які поставили собі метою, всімакими можливими способами воборювати полові недуги. Розумієт ся, що головні лікарі взяли ся горячо до тої праці та віддали

безінтересно всі свої сили на услуги цілям тих товариств. Уладжують часто публичні а при тім безплатні вичити про обови та заповіданє перед венеричними недугами особіно для мушчи а особіно для жєнщи, хорих лічать безплатно та безплатно доставляють їм потрібних ліків і тим робом старають ся воборювати лихо, та як доси то не без успіхів.

І намби так само робити о скільки се — розумієт ся — з огляду на слабі наші сили є можливим. Уладжуванєм відчитів по селах і містах о скільки можна при помочи світляних образів про сить, обови та ліченє полових недуг було б найлучшим і найуспішнішим середником воборюваня того раяк суспільного.

Визанєсь поясненя і поученя чи там відозви до селян будєт ні при чьм а тим менше тепер! Звіснобо, що нам перешкітні селяни вишї ще — на жаль — не дуже цікавиться ся друкованою книжкою чи там иншим яким письмом та лиш деколи в ради-годи до неї загляне. А нині в, воєнних часах то вже навіть і тямуча та цікава до книжок людина на селі не дуже горне ся до книжки. Инша річ публичний виклад; на такий виклад піде радо кождий, вслухає його з увагою та певно скристає більше, чьм в друкованой інструкції хоть би як гарной і точної.

Вельми вдячна і корисна праця отвирастє ся для наших лікарів і медиків. Суспільний обовязок освідомлюваня широких мас народа про грозу хороби та воборюваня її призвав би в першій мірі їм, а то уладжуванєм частих безплатних відчитів публичних по всім усяодам нашого краю. Правда, що богато наших лікарів і медиків занятих тепер виключно в різних військових шпиталях в Галичині, але гадаю, що в такій важній справі власти військові не то, що не буди би противниками того рода акції зі сторони військового персоналю лікарського, але ще й пособляли би їй всяким чином, бо ж удержанє здорової а сильної людської генерації лежить рівнож в інтересі сили держави. — К. К.

8-ого СЕРПНЯ 1917.

здержуємо висилку „Діла“ без виімку всім тим, що до того часу не надішлють передплати.

НОВИНИ.

Львів, 26 липня 1917.

— Загально українським робітничий з'їзд. „Кієв. Мысль“ з 27. н. ст. червня повідомляє: Д. 28. н. ст. червня у діурії скликають ся загальні збори української соц. дем. фракції Ради робітничих депутатів для обговорення питання про скликанє загально українського робітничого з'їзду.

